

ÚJVÁRFALVA

ÚJVÁRFALVA

Földrajzi elhelyezkedés	Somogy megye közepén, Kaposvártól 25 kilométerre északnyugatra, Marcalitól délkeletre, Somogyásárd és Nagybjajom közt fekvő zsáktelepülés.
Lakosságszám	299
A település nevének jelentése	Három településrészből áll, Korotna, Nadalos, Vrácsik. Újvárfalva néven 1909-től szerepel. Nadalos a lápos mocsaras részen lévő nadálytőről kapta a nevét, míg Korotna a szláv 'korito' azaz 'teknő' szóból származik, amely a föld felszínének sajátos formájára utal.
A település első említése	Vrácsik: 1497-ben Warchyk néven említették először az oklevelek, az 1537. és az 1550. évi adólajstromban Weracsik alakban fordul elő. Korokny-pusztát már a középkor elején említik.
Az önkormányzat elérhetőségei	Újvárfalva Község Önkormányzata 7436 Újvárfalva, Szabadság tér 12. Tel.: 82/715-802. Fax: 82/715-992 E-mail: ujvarfalva@gmail.com Közös Önkormányzati Hivatalt hozott létre Mezőcsokonya, Somogyásárd, Somogyfajsz és Újvárfalva 2013. március 1-től.
Polgármester	Kiss Péter Pálné
Jegyző	Pál Tibor

A község történetének fontosabb eseményei

A település Korotna, Nadalos, Vrácsik, Újvárfalva néven 1909-től szerepel. Valószínűleg már a honfoglalás korában is éltek itt emberek, mivel fellelhető az a vörös színű vasércet tartalmazó föld, amely a somogyfajsi őskohónál is található (abban az időben ezekből nyílhegyeket, fegyvereket készítettek) és egy vízfolyás, amelynek a színe vörös színű, és a neve is Vörösér. Ez a terület régészeti feltárássra vár.

Korotnát több alakban is említik, Korokna, Koroknya a területet birtokló családi névből eredeztetve. Koroknya-pusztá a középkorban a Győr nemzetség birtoka volt. A nemzetség 1346. évi birtokmegosztásakor Dersfi Miklósé lett. Korotnai János ítélmester és főispán a XV. század második felében várat építtetett. 1555-ben a törökök megtámadták a várat, Zrínyi Miklós sietett a védelmére, azonban mire odaért, Tújgon budai basa elfoglalta azt is. A vár helyét ma már csak a Vári-dűlő sáncai jelzik. Ez a terület régészeti feltárássra vár.

Vrácsik 1550-ben Zewrényi János birtoka volt, 1701–1703-ig a Thulmon családé. 1773 és 1776 között a Berzsényi család tagjai: Berzsényi István, János és Benedek, továbbá Bárány Pál özvegye és Takács István is birtokosai voltak. Vrácsik a 19. század első felében a Kiss, a Bóné, a Fülöp, a Bárány és a Berzsényi családoké volt. 1802-ben a Noszlopy család örökség útján kisebb birtokhoz jutott az akkori Vrácsikon. Később a három falurészben a Somssich, a Sárközy és a Hunyadi családok birtokolták az uradalmakat.

Korotna település az 1960-as évek végére kihalt, a másik két településen közel azonos számú a lakosság. Nadalos a mai napig őrzi a nevét, ezen a településrészen a II. világháború előtt vízimalom és olajütő üzemelt. A II. világháború idején a lakosságnak menekülni kellett, mivel a frontvonal a szomszédos Nagybjajom, Felsőkak, Kakpuszta településeken húzódtott.

A vrácsiki falurészben az 1900-as évek elejétől, a nadalosi falurészben 1932-től iskola működött. A településen épített templom nem volt, de mindkét falurészben iskolakápolna található, melyeket a mai napig megőriztek. 1960-ban termelészövetkezet alakult, tanács, erdészeti iroda működött.

A központosításkor Újvárfalva Somogyárd társközsége lett, összevonták a hivatásokat, szövetkezeteket, a '70-es években körzetesítették az iskolákat. Az 1990-es rendszerváltást követően lett újra önálló a település.

Jellemző tevékenységek a községben

A várostól távolabb lévő település lévén kevesebben járnak be Kaposvárra dolgozni, az építőiparban, az egészségügyben dolgozók és egyéb munkavállalók. A helyben lévők mezőgazdasági tevékenységet folytatnak, gyógynövényeket termelnek és gyűjtenek, egy nagyon szűk réteg vállalkozóként dolgozik. A képzetlenek nem tudnak elhelyezkedni, őket az önkormányzat foglalkoztatja.

Jellemző termékek, nagyfoglalkoztatók

Nagy mennyiségben gyógynövényeket gyűjtenek. A mezőgazdaságban gabonát és takarmánynövényeket termelnek. Több hektáron energianád termesztésével foglalkoznak. Az erdészet adja a legtöbb munkát: erdőművelés, fakitermelés.

Az infrastruktúra kiépítettsége

Szilárd burkolatú út, villamos energia, vízhálózat a település egészén kiépítve. Házi orvos heti egy alkalommal jön, szociális ellátás, falugondnoki szolgálat működik. Könyvtár, eMagyarország pont, kultúrház, múzeum üzemel. Mindkét településrészen élelmiszer-üzlet található, Nadaloson vendéglő.

7

8

Településünk nevezetességei

- Újvárfalva része a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetnek, és egyik bélyegzési állomása az Országos Rockenbauer Kéktúrának.
- A XV. században épült korotnai várból már csak a várakok látható.
- Az 1848-as szabadságharc meghatározó személyének, Noszlopy Gáspárnak szülőháza, ma múzeum (7-9. kép).
- A nadalosi és a vrácsiki falurészben található világháborús emlékmű, a 49 áldozat nevével.
- A két falurész között Miklóspusztán álló pihenőház (12).
- A Noszlopy-kúria udvarán Somogy megye közepét jelző márványtömb, valamint az ugyanitt lévő millenniumi emlékpark.
- Zergeboglár (védett növény) termőhelye a Korotnai-vízfolyás mentén.

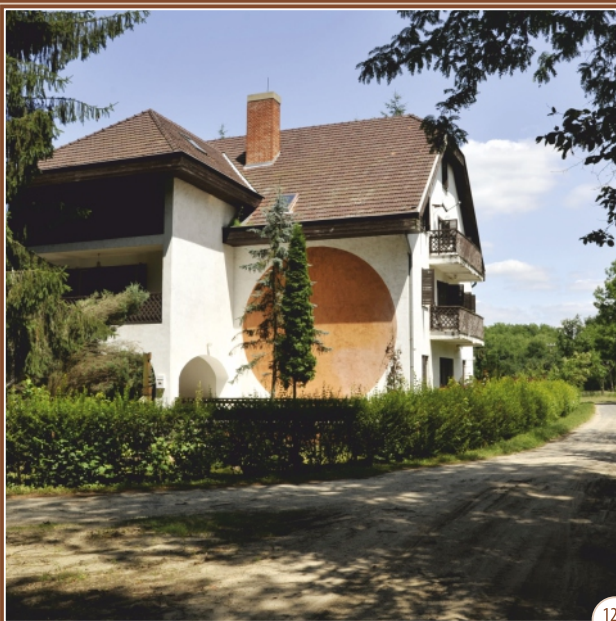
9

10

11

12

A község történetéhez kapcsolódó nevezetes személyek

- Noszlopy Gáspár az 1848–49-es szabadságharc meghatározó egyénisége, 1820. augusztus 27-én született Vrácsikon.
- Boross Péter Magyarország miniszterelnöke (1993–1994), gyermekkorában Újvárfalván élt a szüleivel.
- Benke László író, Újvárfalván született.

A községben rendszeresen megrendezett esemény(ek)

- Falunap
- nyugdíjasok óév-búcsúztatója
- gyermekek karácsonya
- Március 15.

Korábbi kiadványok a faluról

- Képeslap

A környék nevezetességei

- „Rockenbauer-kéktúra” útvonala
- Felsőkaki kisvasút
- Boronka tájvédelmi körzet
- a hóvirág tanösvény
- a zergeboglár lelőhelye
- Somogyfajszí őskehó

